

عنوان مقاله:

تاملی در جامعه‌شناسی زبان، با تاکید بر جنسیت و تفاوت‌های زبانی

محل انتشار:

چهارمین کنفرانس بین المللی پژوهش‌های کاربردی در مطالعات زبان (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

شیرزاد طایفی - دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی

مجتبی سلطانیان - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه علامه طباطبایی

خلاصه مقاله:

با توجه به اینکه بیشتر مفاهیم اجتماعی- فرهنگی، از جمله جنسیت، مفاهیمی چندبعدی هستند، برداشتهای تک بعدی و مطلق از آنها، منجر به نوعی سطح‌نگری، به‌ویژه در حوزه‌های پژوهشی میشود. از جمله بارزترین مرزبندیهای اجتماعی، آن است که بین زنان و مردان در استفاده از زبان وجود دارد، و این مرز به‌شدت در گفتار تجلی مییابد. در واقع جامعه‌شناسان با کسب این نوع آگاهیها، زمینه را برای فعالیت برنامه‌ریزان اجتماعی فراهم میکنند. هدف پژوهش پیشرو، در درجه اول ترسیم تصویری از حوزه وسیع زبان‌شناسی جنسیت و ابعاد مختلف آن است. به بیان دیگر، می‌خواهیم بدانیم حوزه مطالعاتی زبان‌شناسی جنسیت چیست و به چه مسایلی می‌پردازد. در درجه دوم، به بررسی ضرورت‌های پژوهشی این‌حوزه در ارتباط با زبان فارسی خواهیم پرداخت. به نظر میرسد در زمینه رابطه متغیر جنسیت و زبان در میان عوام و نیز متخصصان، آراء غیر علمی زیادی وجود دارد، که متأسفانه بدیهی و مسلم نیز تلقی میشوند. با پژوهشهایی از این دست، میتوان به واقعیت این رابطه در ابعاد مختلف پی برد و در نتیجه اقدام به اصلاح و بازنگری آراء افراد و گروهها نمود. مقاله حاضر، که با تکیه بر مطالعات کتابخانهای و شیوه استقرایی و تحلیلی، نیز روش مشاهده و مصاحبه تدوین شده است، بر آن است که ضمن بررسی شیوه تأثیرگذاری متغیر جنسیت بر زبان برنامه‌ریزان اجتماعی، برنامه‌ریزان زبان را نیز قادر به اعمال تغییرات و تأثیرات جهت‌دار و سودمند کند. جنسیت در مفهوم تلفیقی آن، که از شاخصه‌های زیست‌شناختی، روان‌شناختی، فرهنگی و اجتماعی تشکیل شده است، یکی از مولفههای هویت فردی و اجتماعی است؛ به همین دلیل، رابطه زبان و جنسیت زیرمجموعه‌های از رابطه زبان و هویت است.

کلمات کلیدی:

جامعه‌شناسی زبان، زبان‌شناسی، جنسیت، تفاوت زبانی، متغیر زبانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/591140>

